

MĚSTSKÝ ÚŘAD SLANÝ

odbor kultury a památkové péče

Velvarská 136, 274 53 Slaný, ústředna tel.: 312 511 111, e-mail: podatelna@meuslany.cz

spisová značka: R 54 – 8232/2023/OK/6, vyřizuje: Mgr. Barbora Bartoníčková, tel.: 312 511 273, bartonickova@meuslany.cz

č.j. 35927/2023/OK

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Slaný podle čl. XXI. zákona č. 320/2002 Sb., a podle vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 388/2002 Sb., ze dne 15.08.2002, o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, jako příslušný orgán státní správy na úseku památkové péče ve smyslu § 29 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči v platném znění (dále jen zákona č. 20/1987 Sb.), obdržel dne 07.06.2023 žádost Domova Pod Lipami Smečno, poskytovatele sociálních služeb, sídlem Zámek 1, Smečno, zastoupeného na základě plné moci společností Projekt Stav s. r. o., sídlem Želivského 2227, Sokolov, o vydání závazného stanoviska ve věci: **obnovy pláště zámku a saly terreny, obnovy schodiště a mostku zámku čp. 1 ve Smečně (parc. č. 1, 2/1, 2/2, 2/3, 13, 12/1, k. ú. Smečno), jenž je kulturní nemovitou památkou zapsanou v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 18157/2-595 a nachází se v ochranném památkovém pásmu historického jádra města Smečna (rejst. č. ÚSKP 3095, rozh. ONV Kladno č. 456/439/87 ze dne 08.10.1987) a památkové zóně města Smečna (rejst. č. ÚSKP 2116, vyhláška MK ČR č. 476/1992 Sb., ze dne 10.09.1992), podle projektové dokumentace „Projektová dokumentace – opravy fasád objektů DOZP a TS v areálu DPL Smečno“ (vypr. Lukáš Bezděkovský, 05/2023) a dále dle zpracovaných restaurátorských průzkumů a záměrů „Obnova omítek spodní části fasády zámku Smečno“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 12/2022), „Restaurování kamenných opěrných pilířů fasády zámku Smečno“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 01/2023), „Restaurování vnějšího přístupového schodiště zámku Smečno“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 01/2023), „Restaurování obloukového přístupového mostku na nádvoří zámku“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 01/2023), „Obnova omítek spodní části fasády Salla Terrena“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 01/2023), spočívající v:**

Vnější plášť zámku

- obnově pláště zámku v úrovni příkopu a navazujících kamenných opěráků
- položení nové dešťové kanalizace po obvodu zámku, se zakopáním 2 retenčních nádrží s celkovým objemem 16 m³ na severozápadním a severovýchodním nároží zámeckého příkopu
- provedení výkopu do hloubky 1 m od terénu
- provedení drenáže celého obvodu zámku
- očištění základového zdiva a odstranění případných nových vrstev po předchozích opravách
- provedení vyrovnaní pomocí vyrovnávací těsnící vrstvy, s následným překrytím minerální stěrkovou izolací
- provedení horizontální izolace zdiva tlakovou injektáží – infuzní clony v úrovni soklu a podlahy 1.PP
- kompletním otlučením stávající omítky až do výšky min. 4 m, v případě potřeby min. do výšky 0,8 m nad viditelné výkvěty solí a hranice vlhkosti dle směrnic WTA

- vyškrábání spár, důkladném očištění zdiva a zbavení prachu
- provedení plošného průzkumu vlhkosti a salinity, s vyhodnocením krizových oblastí se snahou odhalit lokální zdroje vlhkosti nebo zasolení
- navržení adekvátních lokálních oprav zdiva a jeho případné sanace na základě výsledků provedených průzkumů základových konstrukcí, prostor za zdí, terénu před zdí
- provedení kotevního podhozu maltou THERMOPAL SP pro vytvoření hrubého povrchu – kontaktní most, se síťovitým nanášením vrstvy následovaným technologickou přestávkou min. 2 dny
- provedení sanační omítky THERMOPAL Ultra White do výšky max. 1 m
- opatření omítky trasvápennou štukovou stěrkou THERMOPAL FS33 a prodyšným silikátovým nátěrem shodného odstínu
- ukončením soklu min. 20 mm nad upraveným terénem
- očištění, biosanaci, konsolidaci, plastickém doplnění a barevné retuši všech kamenných částí pilířů zámku
- odstranění štukové kordonové římsy zámecké kaple až na původní povrchy a geometrii
- očištění, zpevnění a novém vytažení římsy za pomoci šablony, se zachováním a případným doplněním chybějící krytiny římsy

Schodiště zámku do zahrady

- rozebrání dlažby i kamenného obkladu arkád, opravě zdiva a provedení izolace pochozí plochy
- opatření pochozích ploch novou drenážní vrstvou, s následným položením dlažby i kamenného obkladu zpět do původních pozic
- očištění, biosanaci, konsolidaci, plastickém doplnění a barevné retuši všech kamenných částí
- odstranění posledního sloupku na terase vlevo a betonového doplňku madla zábradlí s nahrazením novým, vysekaným z božanovského pískovce podle původních částí
- opravě opačného spádu druhého stupně schodiště, se zachováním ostatních stupňů
- očištění, zbavení rzi, srovnání, doplnění chybějících částí kovaných výplní zábradlí a jejich opětovném opatření černým nátěrem

Mostek

- sejmutí sanační omítky ve spodní části fasády
- očištění zdiva, opravě a opatření novou omítkou na bázi trasy a jejím opatření prodyšným silikátovým nátěrem shodného odstínu
- provedení sanační omítky THERMOPAL Ultra White do výšky max. 1 m
- restaurování a přeosazení záklopových desek a čučků, s nahrazením nevyhovujících druhotných desek novými vysekanými z pískovce odpovídající struktury a barvy

Vnější plášť severní strany saly terény

- provedení výkopu do hloubky 1 m od terénu
- provedení drenáže
- očištění základového zdiva a odstranění případných nových vrstev po předchozích opravách
- provedení vyrovnaní pomocí vyrovnávací těsnící vrstvy, s následným překrytím minerální stěrkovou izolací
- provedení horizontální izolace zdiva tlakovou injektáží – infuzní clony v úrovni soklu a podlahy 1.PP
- kompletním otlučením stávající omítky až do výšky min. 4 m, v případě potřeby min. do výšky 0,8 m nad viditelné výkvěty solí a hranice vlhkosti dle směrnic WTA
- vyškrábání spár, důkladném očištění zdiva a zbavení prachu

- provedení plošného průzkumu vlhkosti a salinity, s vyhodnocením krizových oblastí se snahou odhalit lokální zdroje vlhkosti nebo zasolení
- navržení adekvátních lokálních oprav zdiva a jeho případné sanace na základě výsledků provedených průzkumů základových konstrukcí, prostor za zdí, terénu před zdí
- provedení kotevního podhozu maltou THERMOPAL SP pro vytvoření hrubého povrchu – kontaktní most, se síťovitým nanášením vrstvy následovaným technologickou přestávkou min. 2 dny
- provedení sanační omítky THERMOPAL Ultra White do výšky max. 1 m
- opatření omítky trasvápennou štukovou stěrkou THERMOPAL FS33 a prodyšným silikátovým nátěrem shodného odstínu
- ukončením soklu min. 20 mm nad upraveným terénem

Dnem 07.06.2023 bylo zahájeno správní řízení a odbor kultury a památkové péče Městského úřadu Slaný vydává

DOMOVU POD LIPAMI SMEČNO, POSKYTOVATELI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

IČO: 71234454

zastoupenému ředitelem Bc. Petrem Šálou

sídlem: Zámek 1, **Smečno**

v této věci podle § 14 odst. 1, 3 zákona č. 20/1987 Sb., tímto rozhodnutím toto

z á v a z n é s t a n o v i s k o .

Obnova pláště zámku a saly tereny, obnova schodiště a mostku zámku čp. 1 ve Smečně (parc. č. 1, 2/1, 2/2, 2/3, 13, 12/1, k. ú. Smečno), jenž je kulturní nemovitou památkou zapsanou v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 18157/2-595 a nachází se v ochranném památkovém pásmu historického jádra města Smečna (rejst. č. ÚSKP 3095, rozh. ONV Kladno č. 456/439/87 ze dne 08.10.1987) a památkové zóně města Smečna (rejst. č. ÚSKP 2116, vyhláška MK ČR č. 476/1992 Sb., ze dne 10.09.1992), podle projektové dokumentace „Projektová dokumentace – opravy fasád objektů DOZP a TS v areálu DPL Smečno“ (vypr. Lukáš Bezděkovský, 05/2023) a dále dle zpracovaných restaurátorských průzkumů a záměrů „Obnova omítek spodní části fasády zámku Smečno“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 12/2022), „Restaurování kamenných opěrných pilířů fasády zámku Smečno“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 01/2023), „Restaurování vnějšího přístupového schodiště zámku Smečno“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 01/2023), „Restaurování obloukového přístupového mostku na nádvoří zámku“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 01/2023), „Obnova omítek spodní části fasády Salla Terrena“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 01/2023), spočívající v:

Vnější plášť zámku

- provedení horizontální izolace zdiva tlakovou injektáží – infuzní clony v úrovni soklu a podlahy 1.PP

Mostek

- provedení sanační omítky THERMOPAL Ultra White do výšky max. 1 m

Vnější plášť saly tereny

- provedení horizontální izolace zdiva tlakovou injektáží – infuzní clony v úrovni soklu a podlahy 1.PP
- provedení sanační omítky THERMOPAL Ultra White do výšky max. 1 m v části od schodiště ke konci historické části

je nepřípustná.

Obnova pláště zámku a saly tereny, obnovy schodiště a mostku zámku čp. 1 ve Smečně (parc. č. 1, 2/1, 2/2, 2/3, 13, 12/1, k. ú. Smečno), jenž je kulturní nemovitou památkou zapsanou v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 18157/2-595 a nachází se v ochranném památkovém pásmu historického jádra města Smečna (rejst. č. ÚSKP 3095, rozh. ONV Kladno č. 456/439/87 ze dne 08.10.1987) a památkové zóně města Smečna (rejst. č. ÚSKP 2116, vyhláška MK ČR č. 476/1992 Sb., ze dne 10.09.1992), podle projektové dokumentace „Projektová dokumentace – opravy fasád objektů DOZP a TS v areálu DPL Smečno“ (vypr. Lukáš Bezděkovský, 05/2023) a dále dle zpracovaných restaurátorských průzkumů a záměrů „Obnova omítek spodní části fasády zámku Smečno“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 12/2022), „Restaurování kamenných opěrných pilířů fasády zámku Smečno“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 01/2023), „Restaurování vnějšího přístupového schodiště zámku Smečno“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 01/2023), „Restaurování obloukového přístupového mostku na nádvoří zámku“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 01/2023), „Obnova omítek spodní části fasády Salla Terrena“ (vypr. MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová, 01/2023), spočívající v:

Vnější plášť zámku

- obnově pláště zámku v úrovni příkopu a navazujících kamenných opěráků
- položení nové dešťové kanalizace po obvodu zámku, se zakopáním 2 retenčních nádrží s celkovým objemem 16 m³ na severozápadním a severovýchodním nároží zámeckého příkopu
- provedení výkopu do hloubky 1 m od terénu
- provedení drenáže celého obvodu zámku
- očištění základového zdiva a odstranění případných nových vrstev po předchozích opravách
- provedení vyrovnaní pomocí vyrovnávací těsnicí vrstvy, s následným překrytím minerální stěrkovou izolací
- kompletním otlučením stávající omítky až do výšky min. 4 m, v případě potřeby min. do výšky 0,8 m nad viditelné výkvěty solí a hranice vlhkosti dle směrnic WTA
- vyškrábání spár, důkladném očištění zdiva a zbavení prachu
- provedení plošného průzkumu vlhkosti a salinity, s vyhodnocením krizových oblastí se snahou odhalit lokální zdroje vlhkosti nebo zasolení
- navržení adekvátních lokálních oprav zdiva a jeho případné sanace na základě výsledků provedených průzkumů základových konstrukcí, prostor za zdí, terénu před zdí
- provedení kotevního podhozu maltou THERMOPAL SP pro vytvoření hrubého povrchu – kontaktní most, se síťovitým nanášením vrstvy následovaným technologickou přestávkou min. 2 dny
- provedení sanační omítky THERMOPAL Ultra White do výšky max. 1 m
- opatření omítky trasvápennou štukovou stěrkou THERMOPAL FS33 a prodyšným silikátovým nátěrem shodného odstínu
- ukončením soklu min. 20 mm nad upraveným terénem
- očištění, biosanaci, konsolidaci, plastickém doplnění a barevné retuši všech kamenných částí pilířů zámku

- odstranění štukové kordonové římsy zámecké kaple až na původní povrchy a geometrii
- očištění, zpevnění a novém vytažení římsy za pomoci šablony, se zachováním a případným doplněním chybějící krytiny římsy

Schodiště zámku do zahrady

- rozebrání dlažby i kamenného obkladu arkád, opravě zdiva a provedení izolace pochozí plochy
- opatření pochozích ploch novou drenážní vrstvou, s následným položením dlažby i kamenného obkladu zpět do původních pozic
- očištění, biosanaci, konsolidaci, plastickém doplnění a barevné retuši všech kamenných částí
- odstranění posledního sloupku na terase vlevo a betonového doplňku madla zábradlí s nahrazením novým, vysekaným z božanovského pískovce podle původních částí
- opravě opačného spádu druhého stupně schodiště, se zachováním ostatních stupňů
- očištění, zbavení rzi, srovnání, doplnění chybějících částí kovaných výplní zábradlí a jejich opětovném opatření černým nátěrem

Mostek

- sejmutí sanační omítky ve spodní části fasády
- očištění zdiva, opravě a opatření novou omítkou na bázi trasy a jejím opatření prodyšným silikátovým nátěrem shodného odstínu
- restaurování a přeosazení záklopových desek a čučků, s nahrazením nevyhovujících druhotných desek novými vysekanými z pískovce odpovídající struktury a barvy

Vnější plášť severní strany sály terreny

- provedení výkopu do hloubky 1 m od terénu
- provedení drenáže
- očištění základového zdiva a odstranění případných nových vrstev po předchozích opravách
- provedení vyrovnaní pomocí vyrovnávací těsnící vrstvy, s následným překrytím minerální stěrkovou izolací
- kompletním otlučení stávající omítky až do výšky min. 4 m, v případě potřeby min. do výšky 0,8 m nad viditelné výkvěty solí a hranice vlhkosti dle směrnic WTA
- vyškrobání spár, důkladném očištění zdiva a zbavení prachu
- provedení plošného průzkumu vlhkosti a salinity, s vyhodnocením krizových oblastí se snahou odhalit lokální zdroje vlhkosti nebo zasolení
- navržení adekvátních lokálních oprav zdiva a jeho případné sanace na základě výsledků provedených průzkumů základových konstrukcí, prostor za zdí, terénu před zdí
- provedení kotevního podhozu maltou THERMOPAL SP pro vytvoření hrubého povrchu – kontaktní most, se síťovitým nanášením vrstvy následovaným technologickou přestávkou min. 2 dny
- provedení sanační omítky THERMOPAL Ultra White do výšky max. 1 m na západním mladším přístavku
- opatření omítky trasvápennou štukovou stěrkou THERMOPAL FS33 a prodyšným silikátovým nátěrem shodného odstínu
- ukončením soklu min. 20 mm nad upraveným terénem

je přípustná s tím, že v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb. budou splněny následující podmínky:

1. Před zahájením obnovy pláště zámku i saly terreny bude za účasti archeologa proveden hloubkový sondážní průzkum základových poměrů a navazujícího terénu, a dále průzkum zdiva, kde jsou zamýšleny hydroizolační zásahy. Na základě výsledku těchto průzkumů a výsledků navrženého průzkumu zavlhčení a salinity budou detailně navrženy všechny úpravy pro snížení vlhkosti. Upřesněný návrh odvlhčení stavby bude konzultován se zástupcem Národního památkového ústavu – územního odborného pracoviště středních Čech (dále jen NPÚ–ÚOPSČ) a odsouhlasen zástupcem odboru kultury a památkové péče (dále jen OKPP MěÚ Slaný). Obsahovat bude všechny detaily a souvislosti, včetně prověření souvrství a stavu podlah z interiérové strany obvodové zdi v navazujících v prostorách, kterých se odvlhčení také týká.
2. Před zahájením obnovy pláště zámku i saly terreny bude zástupcům NPÚ–ÚOPSČ a OKPP MěÚ Slaný umožněn průzkum fasád. Na základě zjištění průzkumu bude stanoven rozsah omítek, které budou sejmuty.
3. Po sejmutí omítek bude prověřen plošně stav zdiva; rozsah a způsob jeho oprav bude v případě poruch a poškození konzultován se zástupcem NPÚ–ÚOPSČ a odsouhlasen zástupcem OKPP MěÚ Slaný. Přezdívky budou provedeny ze shodného kamenného, popř. cihelného materiálu s vápenným pojivem.
4. Vzorek nových omítek, které budou nastavované vápenné (obsah cementu do 5 %), bude předložen k posouzení zástupci NPÚ–ÚOPSČ a k odsouhlasení zástupci OKPP MěÚ Slaný. Nové omítky budou stejné tloušťky a struktury tak, aby plynule navázaly na okolní plochy. Vybraný barevný odstín bude ve formě vzorku na fasádě předložen k posouzení zástupci NPÚ–ÚOPSČ a k odsouhlasení zástupci OKPP MěÚ Slaný. Nátěr bude shodného typu, jako na ostatních dochovaných částech pláště, aby jeho optické vyznění a časem postupné stárnutí bylo obdobné bez kontrastů.
5. V rámci obnovy schodiště zámku nebude do směsi určené k tmelení přidávána disperze Sokrat. Návrh odizolování pochozích ploch bude předložen k posouzení zástupci NPÚ–ÚOPSČ a k odsouhlasení zástupci OKPP MěÚ Slaný. Před očištěním tlakovou vodou budou provedeny zkoušky čištění, jejichž ukázky na kameni budou předloženy k posouzení zástupci NPÚ–ÚOPSČ a k odsouhlasení zástupci OKPP MěÚ Slaný. Práce na kovových výplních zábradlí budou probíhat v restaurátorském režimu, bude je tedy provádět restaurátor s povolením MK ČR k restaurování v příslušné specializaci. Před zahájením prací bude doplněn restaurátorský záměr, v něm bude např. specifikována míra poškození a navržen způsob čištění, dále bude odebrán vzorek pro laboratorní vyhodnocení dochovaného souvrství nátěrů. Veškeré doplňky či případné výměny kovaných a tepaných částí budou konzultovány se zástupcem NPÚ–ÚOPSČ a odsouhlaseny zástupcem OKPP MěÚ Slaný, stejně jako též finální povrchová úprava v rámci kontrolních dnů. Dále budou na počátku restaurování provedeny zkoušky navrhovaných postupů, které budou po posouzení zástupcem NPÚ–ÚOPSČ a odsouhlasení zástupcem OKPP MěÚ Slaný sloužit jako vzor pro další práce (zkoušky čištění, ukázka povrchové úpravy apod.).
6. Při obnově mostku bude po demontáži čuček doplněn restaurátorský záměr a předložen k posouzení zástupci NPÚ–ÚOPSČ a k odsouhlasení zástupci OKPP MěÚ Slaný; bude z něj patrná míra jejich poškození, zjištěná po očištění, a způsob osazení. Po vyjmutí zbylých železných kramlí bude v rámci konzultací se zástupci památkové péče posouzeno jejich stáří a stav a případně možnost zachování po antikoročním ošetření.
7. Konkrétní typ vík a dalších nových pohledových prvků dešťové kanalizace včetně vík usazovacích šachet retenčních nádrží bude předložen k posouzení zástupci NPÚ–ÚOPSČ a k odsouhlasení zástupci OKPP MěÚ Slaný.
8. Zahájení prací bude 14 dní předem oznámeno vlastníkem památky zástupci OKPP MěÚ Slaný, který po dohodě s ním, zhotovitelem prací a zástupcem NPÚ–ÚOPSČ stanoví způsob dohledu z hlediska památkové péče podle zákona č. 20/1987 Sb. Průběžně budou upřesňovány všechny potřebné detaily a bude prováděna dokumentace.

O d ů v o d n ě n í

Areál zámku čp. 1 ve Smečně, který je nemovitou kulturní památkou chráněnou státem ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., je zapsán v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 18157/2-595, prohlášen památkou rozhodnutím ŠKK ONV ze dne 26.02.1964 a

zároveň se nachází v ochranném památkovém pásmu historického jádra města Smečna (rejst. č. ÚSKP 3095, rozh. ONV Kladno č. 456/439/87 ze dne 08.10.1987) a památkové zóně města Smečna (rejst. č. ÚSKP 2116, vyhláška MK ČR č. 476/1992 Sb., ze dne 10.09.1992), a proto je nutné k jakýmkoliv úpravám si předem, ve smyslu § 14 zákona č. 20/1987 Sb., vyžádat závazné stanovisko příslušného orgánu státní památkové péče.

Rozhlehlý zámecký areál se nachází proti kostelu, při silnici Smečno-Hradečno a je tvořen čtyřkřídłym patrovým zámekem kolem obdélného dvora, který je ze všech stran obehnaný příkopem. Zámecká jednopatrová budova tvoří pravidelný čtverhran s vnitřním dvorem; z východního křídla vystupuje polygonální závěr gotické kaple, kterou završuje jehlancová střecha s lucernou. Budova je obehnána příkopem, původně vodním. Ve středu vstupní severní strany vystupuje mohutná čtyřboká věž s jehlancovou střechou s lucernou. Zámecká křídla kryjí sedlové střechy s prežovou krytinou. Úroveň přízemí a nádvoří zámku koresponduje s horní hranou příkopu a úrovní okolního terénu, suterén je zapuštěný pod úroveň příkopu. Dno příkopu navazuje na podlahu suterénních prostor. Fasáda zámku je hladce omítnutá s plasticky zvýrazněnými šambránami oken a profilovanou korunní římsou. Fasáda suterénu plynule navazuje na fasádu přízemí i patra zámku bez plastického nebo jiného členění. Fasádu zesilují opěrné pilíře z pohledového kamenného zdiva.

Přístup do zámku umožňuje obloukový mostek na severním průčelí a kamenné schodiště na západním průčelí. Schodiště je uprostřed děleno podestou a vynášeno zděným omítaným pilířem, v němž se sbíhají dva oblouky typu kobyly hlava. Směrem k budově zámku schodiště ústí na terasu podepřenou klenutým obloukem, podpíraným z jedné strany zdivem zámku a z druhé strany polopilířem vystupujícím ze zdiva příkopu. Zábradlí schodiště tvoří pilířky (dělené na hlavici, dík a patku) propojené madlem, ve spodní partii tvoří protějšek madlům profilovaná trnož. Otvory ve tvaru rovnoběžníků mezi nimi vyplňují zdobné kované výplně. Jednotlivé díly madla jsou propojeny kamenickými zámky a kramlemi. Zvenčí k trnoži přiléhá profilovaná římsa, opět spojovaná kramlemi (trnož sama kramlovaná není). Zábradlí pokračuje i na horní terase (zde je trnož nahrazena bloky římsy zasahujícími až za kované a tepané výplně, které jsou do nich kotveny). Schodiště je vysekáno z arkózy a jednotlivé stupně mají oblé nosy. Stupně schodiště nejsou propojeny s trnoží zábradlí. Terasu i podestu kryje pískovcová dlažba kladená nakoso. Na krajních sloupcích zábradlí se v minulosti nacházely vázy. Celek schodiště prošel výraznějšími změnami – bylo odstraněno severní rameno schodiště a z jihu byla k terase přistavěna betonová rampa. Kovové výplně zábradlí jsou tvořeny rozvilinami s lístky a květy, převážně dodržují symetrii, ale místy tvoří i překvapivě nepravidelné, asymetrické tvary (inspirace rokokovým tvaroslovím). Ve dvou výplních na terase jsou zapracovány motivy kartuší zobrazujících poněkud stylizované erby rodů Martiniců a Šternberků s klenoty, korunou a s dvojicí gryfů. Výplně jsou nyní natřeny černě, pod černým nátěrem se nachází starší zelený, patrně také nepůvodní, na vrstvě suříku. Pilíř a polopilíř, podpírající schodiště a terasu, jsou vyžděny z cihel, nepohledové plochy jsou překryty sanační omítkou a nabíleny, pohledové plochy jsou pod schodištěm obloženy kamennými kvádry a pod terasou opět překryty sanační omítkou a nabíleny.

Kamenný mostek se nachází na severní straně zámku a vede po něm hlavní přístupová cesta do nádvoří zámku, a to přes příkop. Mostek je tvořen hladce omítnutým lomovým zdivem. Zatímco jeho přední část, která se rozšiřuje, a tedy je odsazena, je celá vyžděná až na dno příkopu, zadní část mostku (blíže k zámeckému křídlu) je zespoda prolomena průchodem zaklenutým půlkruhovým obloukem. Pojezdovou plochu mostku kryjí štípané dlažební kostky skládané do jednoduchého dvojbarevného vzoru. Zděné zábradlí, překryté shora parapetem z pískovcových záklopových desek, je v přední a zadní části mostku řešeno odlišně. V přední části je plné (s rozšířenou spodní částí zdiva, která tak tvoří jakousi lavici), v zadní části je svisle děleno elipsovítymi otvory, mezi nimiž tak opticky

vznikají pilířky. Z vnitřní strany mostku jsou tyto otvory zdobně lemovány štukovým profilem. Na horním profilovaném parapetu zábradlí jsou usazeny dvě dvojice kulovitých čučků. Parapet a čučky nejsou natírané, ostatní části zábradlí jsou z vnitřní strany mostku bíle natřeny (z vnější strany natřeny nejsou či se nátěr na silně degradovaných omítkách nezachoval, bílý nátěr je patrný pouze v zadní spodní části kolem průchodu příkopem).

Další historickou stavbou zámeckého areálu je barokní sala terrena; stojí na průhledu parkových cest, na hraně zahradní terasy. Jedná se o patrovou stavbu obdélného půdorysu s mansardovou střechou; v pravé části jižní strany je výrazný trojosý rizalit s trojúhelným štítem, který je spolu s východní vstupní stranou zdoben výraznou bohatou štukovou dekorací. V této partii je v interiéru sálový klenutý prostor s freskovou výzdobou. Levá západní podélná část s pětiosým průčelím je pojata jednodušeji. Plášť je omítaný, sokl je tvořen z pohledových opracovaných pískovcových desek pod vysazenou kamennou profilovanou římsou. Nalevo přiléhá k západní straně historického objektu saly terreny přízemní plochostropá přístavba novodobého původu, s hladkou nečleněnou fasádou, která je přístupna dvěma vstupy z jižní strany. Na protilehlé severní straně vede přístup do budovy ze sníženého terénu po původním kamenném dvouramenném schodišti. Obě ramena, konkávně zakřivená, jsou přístupná od okolní pochozí plochy a malé pěší cesty. Obě ramena tvoří kamenné stupně, vsazené mezi kamenné parapety, nahoře se sbíhají na podestě před vstupem do klenutého sálu; na svrchní ploše parapetů (trnoží) jsou patrné otvory, kde bylo kotveno kované zábradlí, které dnes chybí. Ve vnější stěně schodiště, vyzděné z kamenných kvádrů, je malý klenutý prostor, přístupný výškovým otevřeným vstupem, ukončeným stlačeným obloukem.

K zamýšleným pracím se písemně vyjádřil zástupce Národního památkového ústavu – územního odborného pracoviště středních Čech v Praze dne 07.07.2023 (doručeno: 14.07.2023), č.j. NPÚ-321/49416/2023. Zástupce NPÚ doporučil provedení prací za podmínek, z nichž některé správní orgán uvedl ve výroku tohoto závazného stanoviska. Správní orgán zjednodušil podmínku týkající se přípravy obnovy pláště zámku a saly terreny, neboť průzkum zdrojů vlhkosti a salinity byl již předmětem žádosti, a proto bylo možno tuto část podmínky vypustit. Dále správní orgán vynechal podmínku ohledně provádění prací podle zpracovaných restaurátorských průzkumů a záměrů, neboť ty tvoří součást předložené projektové dokumentace. Na druhou stranu správní orgán doplnil podmínku týkající se dešťové kanalizace, vycházející z ustálené rozhodovací praxe, s cílem zajistit nenarušení prostředí nemovité kulturní památky instalací prvků nevhodného materiálového nebo barevného provedení, které budou pohledově uplatněné v zámeckém příkopu.

V rámci správního řízení bylo zástupci žadatele umožněno ve stanovené lhůtě podávat své návrhy a připomínky k podkladu pro závazné stanovisko. Zástupce žadatele dne 25.07.2023 písemně sdělil, že k podkladům nemá námitek.

Správní orgán dodává, že projekt obnovy schodiště saly terreny podle restaurátorské dokumentace (Mgr. Marcel Hron, 01/2023) byl předmětem samostatného závazného stanoviska č.j. 23191/2023/OK ze dne 31.05.2023, jehož podmínky zůstávají v platnosti.

Stavební úpravy nemovitých kulturních památek je nutné provádět tak, aby nedošlo k degradaci žádné jejich partie a naopak tam, kde v minulosti byly provedeny nevhodné zásahy, tyto rehabilitovat. Rovněž blízké prostory u historických staveb, například zámecké parky a zahrady a nové stavby či drobné doplňkové prvky je třeba upravovat a budovat vhodným způsobem tak, aby nenarušily prostředí daných památek

Správní orgán uvádí, že žádost dostatečně neupřesňuje provedení infuzních vrtů nebo materiál pro injektáže. Infuzní clony, stejně jako hydroizolační stěrka se jeví jako náročný a problematický zásah. Clona má zamezit vztlínání vlhkosti zdí nad úroveň podlah. Rozmístění, tj. hustota vrtů pro její aplikaci, která není v dokumentaci vyznačena, se pohybuje kolem 100–120 mm; rozdílné jsou i průměry vrtů. Vždy záleží na charakteru zdiva, případně musí aplikaci infuzního roztoku předcházet aplikace roztoku zpevňujícího. Velké množství vrtů v závislosti na charakteru zdiva může vést k dílčím statickým poruchám. Při aplikaci těsně nad úrovní podlah může dojít k velké koncentraci vlhkosti mezi podlahou a clonou. Infuzní clony nepochybně znamenají výraznější zásah do zdiva památky a pro jejich aplikaci, realizovanou na základě důkladného průzkumu, musí být zásadní důvod. U renesančního a zřejmě i pozdně gotického zdiva zámku ve Smečně nelze tuto úpravu považovat za optimální řešení. Z těchto důvodů správní orgán provedení infuzních vrtů nepřipustil.

Co se týče přípravy obnovení pláště zámku, správní orgán uvádí, že průzkum a prověření příčin zvyšování vlhkosti zdiva, tedy způsobu odvedení srážkové vody, úprav povrchů a kvality zdiva, je prvním základním předpokladem návrhu vhodných opatření. Hloubkový sondážní průzkum je nutný pro zjištění původní úrovně terénu, existence případného okapního chodníčku, podoby základového zdiva. Zároveň je nezbytné prověřit stav navazujících interiérových podlahových a nášlapných vrstev; tyto partie jsou vzájemně provázány, a proto je nutné řešení odvlhčení navrhnout s ohledem na tyto konstrukční souvislosti. Předložený vzorový řez na obecné rovině nereaguje na konkrétní situaci dané stavby v návaznosti na stav podlah v interiéru. Návrh také neupřesňuje provedení infuzních vrtů nebo materiál pro injektáže.

Na základě průzkumu je možné prověřit jednotlivé omítkové vrstvy, vyhodnotit jejich stav, původ a posoudit jejich vliv ke zdivu. Až na základě těchto zjištění je možné směřodatně rozhodnout o rozsahu snímání jednotlivých vrstev. Zároveň při odstranění omítek a odhalení zdiva je nutná kvalitní oprava případných narušených partií. Aby obnova fasády vedla k zachování historické podoby stavby, je nutné při její opravě dodržet i tradiční řemeslné a materiálové postupy. Z technického hlediska jsou tradiční materiály a technologie oproti těm novodobým kompatibilní se stávajícími historickými konstrukcemi, z hlediska estetického mají stěžejní vliv na věrohodný vzhled historických objektů i širšího historického prostředí jako celku. Tradiční vápenná technologie odpovídá charakteru stavby a materiálům jejích konstrukcí; soudobé technologie sanačních omítek je proto nutné omezit na minimum partií v některých spodních úrovních. Pojetí vstupního mostku zámku a koncepční kamenný sokl saly tereny se s tímto řešením vylučuje, a proto správní orgán tyto části z aplikace sanačních omítek vyloučil. Omítky na vápenné bázi vykazují z dlouhodobého hlediska daleko lepší prostupnost pro vlhkost, která je hlavní příčinou degradace dolních partií zdiva i omítek zámku, a proto je přípustné aplikovat nenasákavé sanační omítky pouze tam, kde mohou přispět k zachování památky a ne k jejímu dalšímu úpadku.

Správní orgán připustil použití silikátového fasádního nátěru kvůli jeho prodyšnosti a z důvodu zachování materiálové kontinuity s historickým prostředím. Zhotovení fyzických vzorků barevnosti fasády a jejich konzultování a schválení ze strany zástupců památkové péče správní orgán požaduje z důvodu zodpovědného posouzení záměru stavebníka. A to proto, že působení jednotlivých barev je závislé na struktuře podkladu, velikosti provedených vzorků, i na konkrétních světelných poměrech dané lokality, v jakých se má finální barevnost vyskytovat. Proto nelze přesnou barvu určit ze vzorníku, ale je nutné zhotovit fyzické vzorky přímo na místě.

Správní orgán pro opravu kamenných prvků doporučuje použít vhodně vybranou tvárnou směs od některých osvědčených výrobců materiálů pro obnovu a restaurování památek (např. Petra). Prostředek Sokrat není v památkové péči považován za vhodný materiál pro restaurování kamene

ani obnovu historických omítek, proto nebude použit. Správní orgán dodává, že kovové zábradlí schodiště je hodnotným uměleckořemeslným prvkem – práce na něm by proto měly proběhnout ve snaze zachovat maximum materiálu. Zástupce odborné organizace proto doporučuje např. šetrné chemické očištění místo abrazivních metod, antikorozi ošetření taninem místo běžných základových nátěrů apod. K požadavku na provedení vzorků navrhovaných postupů správní orgán uvádí, že před prováděním zásahu v celkovém měřítku bude na malé části vyzkoušeno, jak materiál na zvolený postup reaguje. Aplikace v celkovém měřítku pak bude na základě výsledků zkoušek konzultována se zástupcem NPÚ – ÚOPSČ a odsouhlasena se zástupcem OKPP MěÚ Slaný. Podobu doplňků a jejich přesné umístění v poměrně složitých, místy asymetrických ornamentech je třeba nechat odsouhlasit zástupcem NPÚ–ÚOPSČ a schválit zástupcem OKPP MěÚ Slaný. Z barevných úprav je při obnově možno diskutovat i o nalezeném zeleném nátěru. Kromě toho by měla být zvážena možnost pouhého lokálního ošetření nejsilněji prorezlých míst, aniž by bylo nutno kompletně snímat dochované barevné souvrství.

Po demontáži čučků z mostku bude doplněn a předložen k odsouhlasení restaurátorský záměr, jenž se bude soustředit na míru jejich poškození, zjištěnou po očištění, a způsob osazení. Po vyjmutí zbylých železných kramlí bude v rámci konzultací se zástupci památkové péče posouzeno jejich stáří a stav a případně možnost zachování po antikorozi ošetření.

Správní orgán dále uvádí, že podmínka ohledně dešťové kanalizace byla stanovena s ohledem na kultivované začlenění nově osazovaných zařízení a prvků v zámeckém příkopu, který je hodnotnou historickou konstrukcí a nedílnou součástí výše uvedeného zámeckého areálu.

Správní orgán rovněž uvádí, že samotné obnově bude předcházet vstupní jednání, na němž zhotovitel, vlastník a zástupci NPÚ – ÚOPSČ a OKPP MěÚ Slaný projednají schválený postup a konkretizují časový harmonogram prací a způsob památkového dohledu. Restaurátor celý průběh restaurování bude dokumentovat, aby posléze mohl v restaurátorské zprávě názorně a srozumitelně sdělit, jakými změnami dílo prošlo. Nezbytným předpokladem úspěšné akce je dořešení veškerých detailů jednotlivých prvků; proto je nutné, aby tyto detaily byly vždy projednány a schváleny před zahájením vlastních realizačních prací s orgány památkové péče.

Jádro zámeckého areálu ve Smečně tvoří původní středověká tvrz, přestavěná do dnešní podoby ve 2. polovině 16. století, kdy z původní stavby byly zachovány pouze věže; po třicetileté válce prošel zámek další přestavbou. Výraznější úpravy proběhly také ve 2. čtvrtině 18. století (in: Smečno. Stavebně historický průzkum městského jádra 1987). Zámek ve Smečně je mimořádně hodnotnou stavbou, je jednou z nejcennějších památek slánského regionu. Cenné jsou všechny konstrukce, materiály a detaily stavby. Vnější průčelí jsou velice výrazná v kombinaci s vyzděnými věžemi a štíty, a šikmými kamennými opěráky; pro vzhled zámku je na západní straně podstatné přístupové schodiště, klenoucí se přes příkop, a na severní straně mostek vedoucí k průjezdu na nádvoří. Neméně cenná je i budova saly terreny, která byla vystavěna ve 2. čtvrtině 18. století (pravděpodobně podle návrhu K. I. Dientzenhofera), především zachovalý prostor sálu s freskovou výmalbou je zcela mimořádný; původní koncepční řešení západní části však nenávratně zaniklo celkovou úpravou v minulém století. Velice zásadní partií saly terreny je také severní kamenné přístupové schodiště: jedná se o původní koncepční součást této barokní stavby, které bylo otevřené do volného prostoru parku; je hodnotné svým provedením v kamenném materiálu, tvarováním zakřivenými schodišťovými rameny se středovou prostorou s výrazným vstupem.

Zámecký areál ve Smečně je hmotným pramenem poznání života našich předků, představuje doklad jejich řemeslného umu, estetického i duchovního citění. Z důvodu zachování specifičnosti celku tohoto díla je nezbytné, aby byly při provádění prací dodrženy vhodné řemeslné postupy.

Požadované zásady podmiňují zamýšlené práce tak, aby byla zachována jeho autentická podoba a nedošlo k poškození jeho kulturně historických hodnot. K dosažení těchto cílů stanovil správní orgán v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., podmínky, které jsou uvedeny ve výroku tohoto závazného stanoviska.

Správní orgán doporučuje provedení prověření a případně řešení statiky mostku (zejména jeho východní strany) před zahájením zásahu.

Vzhledem k tomu, že dotčená lokalita nacházející se v památkově chráněném území je bezesporu územím s možnými archeologickými nálezy, upozorňujeme na povinnost vyplývající z ustanovení § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., kdy je třeba zamýšlenou stavební činnost již od doby přípravy stavby oznámit Archeologickému ústavu AV ČR (<http://www.arup.cas.cz>) a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci podle § 21 zákona č. 20/1987 Sb. provést na dotčeném území archeologický průzkum.

V průběhu správního řízení bylo správním orgánem státní památkové péče postupováno, vzhledem k povinnosti vyplývající z § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v souladu s § 71 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Poučení účastníků

Proti tomuto rozhodnutí je možné podat odvolání k odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje podáním u odboru kultury a památkové péče Městského úřadu Slaný do 15 dnů ode dne oznámení. Odvolání se podává v souladu s § 82 odst. 2, zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, s potřebným počtem stejnopisů. Doručení této zásilky se řídí zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, z něhož mimo jiné vyplývá, že pokud si adresát zásilku nevyzvedne ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, písemnost je považována za doručenou posledním dnem této lhůty.

Pokud je rozhodnutí doručováno prostřednictvím datové schránky, považuje se za doručené, jestliže se osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému závaznému stanovisku, nepřihlásí do datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo závazné stanovisko dodáno do datové schránky (§ 17 odst. 3 a 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů). Závazné stanovisko se považuje za doručené posledním dnem výše uvedené 10denní lhůty.

Ve Slaném dne 02.08.2023

Mgr. Barbora Bartoníčková
Referentka odboru kultury
a památkové péče
Městského úřadu Slaný

Rozdělovník

Účastníci řízení – doručeno do vlastních rukou

ProjektStav s. r. o.

Obdrží na vědomí

Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště středních Čech v Praze

Městský úřad Slaný – stavební úřad